ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ: କଟକ

<u>ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା 35289/2023</u>

(ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950 ର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ)

* * * * * * *

ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟା ସାହୁ ... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

<u>ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିବକ୍ତା</u>

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ସୁଶ୍ରୀ ସୁଜାତା ଜେନା, ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଢ଼ି , ଡି ଏସ୍ ଜି ଆଇ ଙ୍କ ସହ ଶ୍ରୀ ଡି. ଆର୍. ଭୋକ୍ତା, ସିଜିସି

ପୀଠାସୀନ:
କୃଷ୍ଣରାମ ମହାପାତ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

08.01.2024 ରେ ଶୁଣିଛନ୍ତି ଏବଂ ପରିସମାପ୍ତି କରିଛନ୍ତି

<u>ରାୟ</u>

କେ. ଆର୍ . ମହାପାତ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

1. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

2. ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ, ଜଡ଼ିତ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ବିଦେଶ ଯିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଦେଶ ପାଇବା ସହିତ ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ 4 ଅକ୍ଟୋବର, 2023 (ସଂଲଗ୍ନକ-6) ଅଧୀନରେ

ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶା- ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଚିଠିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀ ଚାହିଁଛନ୍ତି ।

3. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ସୁଶ୍ରୀ ଜେନା ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ W5519561 ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ପାସପୋର୍ଟ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।ଏହା 24 ନଭେମ୍ବର, 2022 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 23 ନଭେମ୍ବର, 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ ଚିଠି ଜାରି କରାଯାଇଅଛି ।

4. ଏହା ତାଙ୍କର ନିବେଦନ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ କାନାରା ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଏକ ଋଣ ନେଇଥିଲେ।ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତାହାର ଅପବ୍ୟବହାର ଅଭିଯୋଗ କରି, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ 17 ଅଗଷ୍ଟ, 2021 (ସଂଲଗ୍ନକ-1)ରେ ଏକ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା ।ଉକ୍ତ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ଅନୁଯାୟୀ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରାଯାଇନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ତେଣୁ, ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ,1967(ସଂକ୍ଷିପ୍ତତା ପାଇଁ 'ଅଧିନିୟମ')ର ଧାରା 6(2)(f)ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରୟୋଗ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ହୋଇପାରିବନାହିଁ । ତେଣୁ, ସେ ଅଧିନିୟମ 6(2)(f) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଉପରେ ଅଟଳ ନରହି ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ।

5. ବିଜ୍ଞ ଡି ଏସ୍ ଜି ଆଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପାଢି ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ସି.ଜି.ସି. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭୋକ୍ତାଙ୍କର ଏହି ବକ୍ତବ୍ୟ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାର ତଦନ୍ତ ଚାଲିଛି । ତେଣୁ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦେଶ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଏକ ଆଦେଶ ତାଙ୍କୁ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏପରି ଦସ୍ତାବିଜର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ତାଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ଉପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା କଷ୍ଟକର ହେବ ।

6. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ନଥିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ 6(2) କୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି, ଏହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ:

> *"6. ପାସପୋର୍ଟ, ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା -*
>
> *(1) XXX XXX XXX XXX*
>
> *(2) ଏହି ଅଧିନିୟମର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଧାରା 5ର ଉପଧାରା (2)ର ଖଣ୍ଡ(c) ଅନୁଯାୟୀ, ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଆଧାରରେ କୌଣସି ବିଦେଶ ଗସ୍ତ ପାଇଁ ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଜାରି କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାରରେ ନୁହେଁ, ଯଥା: -*
>
> *(a) ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଭାରତର ନାଗରିକ ନୁହନ୍ତି ।,*
>
> *(b) ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଭାରତର ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ଏବଂ ଅଖଣ୍ଡତା ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଭାରତ ବାହାରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।,*
>
> *(c) ଭାରତରୁ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ଥାନ ଭାରତର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ଅଟେ କିମ୍ବା ହୋଇପାରେ;*
>
> *(d) ଭାରତ ବାହାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି କୌଣସି ବିଦେଶୀ ଦେଶ ସହିତ ଭାରତର ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ କିମ୍ବା କରିପାରେ;*

(e) ଦରଖାସ୍ତକାରୀ, ତାଙ୍କ ଆବେଦନ ତାରିଖର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ଭାରତର ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ନୈତିକ ଅଧଃପତନ ସହିତ ଜଡିତ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତିକମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାନ୍ତି;

(f) ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାରତର ଏକ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥାଏ;

(g) ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପରୱାନା କିମ୍ବା ଡାକରା, କିମ୍ବା ଗିରଫ ପାଇଁ ପରୱାନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଭାରତରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନକୁ ନିଷେଧ କରୁଥିବା ଏକ ଆଦେଶ ଏପରି କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଛି;

(h) ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ଦେଶାନ୍ତର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେହି ଦେଶାନ୍ତର ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିଶୋଧ କରିନାହାନ୍ତି;

(i) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଜାରି କରିବା ଲୋକହିତରେ ନୁହେଁ।"

7. ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)(e) ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଜାରି କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରାବଧାନ, ଯେତେବେଳେ ଏହିପରି ଆବେଦନ କରିବାର ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ନୈତିକ ଅଧଃପତନ ସହିତ ଜଡିତ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ଦଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି । ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଅପରାଧିକ ବିଚାରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)(f) ଲାଗୁ ହୁଏ । ***ବାଙ୍ଗାଲା କସ୍ତୁରୀ ରଙ୍ଗଚାର୍ୟୁଲୁ-ବନାମ-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂସ୍ଥା*** ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

"ପାସପୋର୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କେବଳ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇପାରିବ ଯେଉଁଠାରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ନୈତିକ ଅଧପତନତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆବେଦନ ତାରିଖର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ 05 ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଅତିକମରେ ଦୁଇବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି ।"

8. ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନରେ, ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)(e) ଏବଂ ଧାରା 6(2)(f) ର ପରିସର ଉପରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି AIR Online 2023 AP 112ରେ ବିବୃତ ***ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ରାଓ ମାଲାଡ଼ି-ବନାମ-ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀ*** ମାମଲାରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

> *"23. ଜେ. ମାଥାନାଗୋପାଳ ବନାମ ଆଞ୍ଚଳିକ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀ ମାମଲାରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମଦୁରାଇ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ଉଦ୍ଧୃତାଂଶ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:*
>
> > *"19. ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ, ନ୍ୟାୟିକ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନତା ମାମଲାଟି ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଜ୍ଞାନ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ପି.ଆର୍.ସି. ସଂଖ୍ୟା 32/2016 ମାମଲା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟିକ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ବିଚାରାଧୀନ ଅପରାଧିକ ମାମଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଭାରତୀୟ ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ,1967ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆକର୍ଷିତ ହୋଇନପାରେ । ଯେତେବେଳେ ଏହା ଏପରି ଅଛି, ପାସପୋର୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଉପଶମ ପାଇବା ଏକ ଆଦେଶ ପାଇବା ପାଇଁ "ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଦାଲତ"କୁ ଯିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।*
>
> *24. ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ପିଏସପି ପ୍ରଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା, ତା.10.10.2019ରିଖର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା VI/401/1/5/2019 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକୀପତ୍ରର, କ୍ରମାଙ୍କ 6 ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:*
>
> > *"(vi) ଯଦି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆରକ୍ଷୀ ଯାଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ 'ପ୍ରତିକୂଳ' ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଆରକ୍ଷୀ ବିବୃତିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ବିବରଣୀ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅଙ୍ଗୀକାର ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ କେବଳ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ, ଧାରା 6(2)(f) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି କେବଳ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି*

ମାମଲା ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନେଇଛନ୍ତି ତେବେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

25. XXXX XXXX XXXX XXXX

***26.** ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତା.10.10.2019ରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକୀ ସଂଖ୍ୟା VI/401/1/5 2019 କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହା ସ୍ଥିର କରିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ଯେ, ପାସପୋର୍ଟ ଅଧିନିୟମ, 1967ର ଧାରା 6(2)(f), ସେତେବେଳେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନେବା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବ ।*

9. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଦ୍ୱାରା 10 ଅକ୍ଟୋବର, 2019ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-5 (vi) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"(vi) ଯଦି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆରକ୍ଷୀ ଯାଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ 'ପ୍ରତିକୂଳ' ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ପୋଲିସ ବିବୃତିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି କି ନାହିଁ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ କେବଳ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଦାଖଲ ଧାରା 6(2)(f) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ମାମଲା ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନେଇଛନ୍ତି, ତେବେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଗଲା)

10. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(2)ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ତଥା ଉଦ୍ଧୃତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ଏବଂ 10 ଅକ୍ଟୋବର, 2019ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକୀପତ୍ରକୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଧ୍ୟୟନ ପରେ, ଏଥିରେ ଲେଶମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଯଦି କୌଣସି ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା

ମାମଲାରେ, ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଅପରାଧକୁ ସଂଜ୍ଞାନକୁ ନେଇନାହାନ୍ତି, ତେବେ ଏହାକୁ 'ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା' କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 2019 ଅକ୍ଟୋବର 10 ତାରିଖର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ମାରକୀ ପତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ମାମଲାରେ, ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

11. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1663/2022 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ସାମୟିକ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ଆଦେଶର ଆଇନଗତ ଦିଗ ଉପରେ ମାନ୍ୟବର ଖଣ୍ଡପୀଠ ଆଲୋଚନା କରିନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ, ମୋର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ, ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1663/2022ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ।

12. ଏକ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିକାରର ଉପଲବ୍ଧତା, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଏକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଜଡ଼ିତ ଥାଏ, ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ବିଚାରଧାରା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାଜେ ନାହିଁ ।

13. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଚିଠିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାର ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି, ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଏହା ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

14. ତଦନୁସାରେ, ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସକ୍ଷମ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଆଦେଶ/ଏନଓସି/ଆଦେଶ ପାଇବା ଉପରେ ଜିଦ୍ ନକରି, ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା W5519561 ବିଶିଷ୍ଟ ପାସପୋର୍ଟ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରାଗଲା ।

ଉପଯୁକ୍ତ ଆବେଦନ ଉପରେ ଏହି ରାୟର ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।

(କେ. ଆର୍. ମହାପାତ୍ର)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
୪ ଜାନୁଆରୀ, 2024/ରୋଜାଲିନ୍

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଓ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ : - ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ନାୟକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ